

Kalevi Mäki-Kihniä

SUKUTUTKIMUSAINEISTOANI

Sukututkimukseni suuntautuu kahtaalle, etsin esivanhempiani ja 1631 syntyneen Jaakko Markuksenpoika Kihniän (Peräseinäjoelta) jälkeläisiä.

Kaikki esivanhempani olen löytänyt 1700 - 1800 lukujen vaihteeseen asti. Lisäksi olen löytänyt useita haaroja 1600-luvulle. Onpa onni potkaissut: yksi haara löytyy 1500-luvulle asti. Esivanhempieni nimiä löytyy tällä hetkellä kaikkiaan neljättäsataa. Suurin osa on syntynyt Etelä-Pohjanmaalla Alavudella, Ilmajoella, Isojoella, Jalasjärvellä, Kauhajoella, Kurikassa, Peräseinäjoella ja Teuvassa. Yksi sektori suuntautuu Itä-Suomeen Joensuun-Pielisjärven tienoille.

Kihniän jälkeläisiä haen poikien sekä tyttärien kautta. "Kihiniäläisiä" olen löytänyt jo yli 3000, jotka ovat muuttaneet melkein joka Suomen kuntaan Enontekiöstä Hankoon ja Vaasasta Enoon. Löytyypä meitä rajojen ulkopuolelta kuten Ruotsista, Australiasta, Uudesta-Seelannista ja tietysti kun "Pohjanmaalta ollaan", Ameriikasta: Argentinasta, Paraguaysta, USA:sta ja Kanadasta.

Jotta saisin tämän aineiston pysymään järjestyksessä ja jotta löytäisin haluamani henkilön tai tiedon, on täytynyt luoda jonkinlainen systemaattinen järjestelmä. Systeemini runkona ovat sisällöltään erilaiset kansiot ja kortisto.

ESIVANHEMMIAT

Tietoni esivanhemmistani olen jakanut neljään kansioon:

1. isäni isän esivanhemmat
2. isäni äidin esivanhemmat
3. äitini isän esivanhemmat
4. äitini äidin esivanhemmat

Näihin kansioihin kerään tiedot myös kaikista heidän lapsistaan. Kun edetään tarpeeksi kauas ajassa taaksepäin, löytyy varmasti yhteisiä esivanhempia ja tällöin lasten nimet nopeuttavat tutkimuksia. Lisäksi laitatan tarkat tiedot lähdeaineistoista.

Kunkin kansion olen jakanut välilehdillä A,B,CÖ. Ensimmäisellä sivulla 1. kansiossa on isäni isän nimi pakollisin tiedoin sekä vaimo ja lapset. Hänen isänsä on seuraavalla sivulla samoin tiedoin ja hänen isänsä seuraavalla jne. Isästä isään siis päästään kääntelemällä sivuja eteenpäin. Ensimmäisellä sivulla mainitun isäni isän vaimon nimen jäljessä on viittaus kansion välilehteen A, sieltä löytyvät ko. vaimon vanhemmat. Kun välilehden A jälkeen sivuja taas käännellään eteenpäin, päästään tämän vaimon isästä isään jne. Siis kunkin esisäni vaimon kohdalla on viittaus johonkin välilehteen, jos vain olen löytänyt tämän vaimon vanhemmat.

Kun halutaan seurata tähän päivään päin, esivanhempaini olevan pojan kohdalla on nuoli ja hänen perheensä löytyy kansioista edelliseltä sivulta, koska isästä isään tiedot ovat perätysten. Jos joudutaan tulemaan tyttären kautta on tyttären edessä nuoli ja välilehden kirjain, mistä ko tytär löytyy vaimona.

Esimerkki selvittänee systeemiä:

torppari

Juho Jaakonpoika

s. 18.06.1790 Kurikka

k. 27.09.1857 "

Yli-Kurikan Koskilammin torpassa

vihitty: 01.02.1818 (Kurikan RK 1814-20)

vaimo : Albertiina Erkontytär KÄYRÄ

=>

P

s. 25.08.1795 Kauhajoki

k.

tullut Kauhajoelta 12.07.1818

lapset:

Samuel

06.07.1819 Kurikka

Johan

04.05.1828 "

Maija

C =>

Liisa

21.05.1836 "

Juho Jaakonpojan isä ja äiti löytyvät, kun käänän seuraavan sivun. Juhon vaimon Albertiinan vanhemmat löydän välilehden P jälkeen. Juho ja Albertiina ovat jonkun esi-äitini vanhemmat, koska heidän tyttärensä edessä on viittaus välilehteen C. Välilehden C jälkeen löydän Maija Liisan vaimona eli tulen nykyaikaan päin.

Jokaisen paperin takana ovat käyttämäni lähdeaineistot. Edellä olleen esimerkkisivun takana on seuraavaa:

SSS Kurikka syntyneet 1790

18/6 20/6 Yli-Kurikka torp. Jacob Ulrica JOHANNES

	RK	kylä	sivu	talo
Kurikka	1856-1862	Kurikka	113	Yli-Kurikka
"	1851-1857	"	68	"
"	1842-1849	"	155	"
"	1835-1841	"	140	"
"	1828-1834	"	110	"
"	1821-1827	"	108	"
"	1814-1820	"	107	"
"	1807-1813	"	70	"

Koska Juho oli syntynyt 1790, löytyy hänestä tiedot ensimmäisen kerran 1807-1813 RK:sta. Ennenhän merkittiin rippikirjoihin vasta ripillä käytyä. Juho kuoli 1857 ja täten viimeisin tieto löytyy 1856-62 RK:sta. Muita lähdetietoja, mitä minulta voi löytyä, ovat SAY, alkupe-
räiset historiankirjat (synt., vihit. ja kuolleet) tai jonkun toisen tekemä sukuselvitys.

Esivanhemmat, joiden vanhempia tai syntymäpaikkaa en tiedä, olen järjestänyt syntymäajan mukaan järjestykseen. Kun selailen jonkun seurakunnan syntyneiden luette-
loita, on helppo ja nopea käydä läpi kaikki epäselvät esivanhempani. Em luetteloon merkitsen kunkin nimen kohdalle, mitkä seurakunnat olen käynyt läpi. Jos löytyy joku, joka voisi olla ko henkilö, otan kaikki tarjolla olleet tiedot ylös ja tarkistan tiedot sen seurakunnan RK:sta varmistaakseni, että olen löytänyt oikean henkilön. Sisällysluetteloksi olen laatinut yhtenäisen esipolvitau-
lun.

JÄLKELÄISET

Jäkeläiset olen jakanut kolmeen kansioon:

1. Perushenkilönä vanhin löytämäni kihniäläinen Jaakko Markuksenpoika s. 1631. Asunut Ilmajoella Peräseinäjoenkylässä Kihniän talossa. Jaakko on 12 polvea minusta taaksepäin.
2. Perushenkilönä yksi Jaakko Markuksenpojan pojan pojan pojan poika talollinen Jaakko Heikinpoika Ala-Kihniä, kastettu 26.7.1730 Ilmajoella. Tämä Jaakko on siis kahdeksan polvea minusta taaksepäin. Jaakko Heikinpoika perusti Kihniän maille Ala-Kihniän 1769.
3. Perushenkilönä Jaakko Heikinpojan pojan tytär Helena Siimonintytär Ala-Kihniä, syntynyt 13.4.1786 Ilmajoella Peräseinäjoen kylässä. Helena on siis kuusi polvea mi-

nusta taaksepäin. Helenalla on aviomiehenä kaukainen kihniäläinen (4. serkku). Tämä kansiolinen on tarkoituksenani painaa jonkinlaiseen vihkosen muotoon, kun olen löytänyt kaikki Helenan jälkeläiset.

Näihin kolmeen kansioon kerään tiedot, niin kuin nimikin kertoo kaikista jälkeläisistä. Miksi kansioita on kolme? - Koska yhteen eivät mahdu. Uuden kansion olen ottanut aina kun ko kansioon on tullut ahdasta.

Ensimmäisestäkin kansiosta voi löytää tämän päivän polvia muilta paitsi toisessa kansiossa olleen Jaakko Markuksenpojan jälkeläisten osalta.

Kansiot ovat A3 kokoisia ja sivujen korkeus on noin kolmasosa kansion korkeudesta. Matalilla sivuilla on mahdollisuus ryhmitellä nämä sivut pienellä jaolla polvittain alaspäin kuten perhekortit kirkkoherranvirastoissa. Tällainen menettely vaatii sen, että kansiossa on tiheässä "kiinnityskoukkuja". Näin ryhmiteltynä on helppo seurata pitkin sitä haaraa taakse- tai nykypäivään päin miten mielii. Tällaiseen kansioon on myös helppo lisätä väliin uusia löytöjä.

Pakollisten tietojen lisäksi merkitsen aviopuolison vanhemmat. Näitä tietoja tarvitaan, jotta olisi helpompaa löytää sukulaisavioliitot. Jokaisen paperin taakse kerään tiedot lähdeaineistosta kuten esivanhempien kansiosakin.

Jos haluaa laskea jälkeläisten määriä noin karkeasti on seuraava kaava hyvänä apuna:

$$M = L^p + L^{p-1} + L^{p-2} + \dots + L^1 + L^0$$
 missä

M = suoranaisten jälkeläisten määrä

L = kuinka monta lasta keskimäärin jatkaa sukua

p = montako polvea lasket mukaan

Jos haluaa aviopuolisotkin mukaan on kaava vähän erilainen

$$M = L^p + 2L^{p-1} + 2L^{p-2} + \dots + 2L^1 + 2L^0$$

missä

M = jälkeläiset vaimoineen paitsi nuorin polvi ilman vaimoja

L = kuten edellä

p = " "

Esimerkki selvittänee asiaa

Halutaan laskea, montako nimeä tulee jälkeläisten kansioon, kun halutaan laskea seitsemän polvea taaksepäin olleen esi-isän kaikki jälkeläiset vaimoineen. Oletetaan, että neljä jatkaa jokaisesta perheestä sukua.

$$L = 4$$

$$p = 7$$

$$M = 4^7 + 2 \times 4^6 + 2 \times 4^5 + 2 \times 4^4 + 2 \times 4^3 + 2 \times 4^2 + 2 \times 4^1 + 2 \times 4^0 = 27\,306$$

x=kertaa

Kansioonsa voi olettaa kertyvän likemmäksi 30 000 henkilön nimeä. Sukulaisavioliitot vähentävät nimien määrää.

Jälkeläisten sisällysluetteloiksi olen laatinut myös yhtenäisen sukutaulun, jolla on nykyisin mittaa yli 10 m.

3. jälkeläisten kansion rinnalla pidän allalueteltuja kansioita. Näissä kansioissa olevia tietoja on tarkoituksenani liittää teettämäni vihkoseen.

SEURAKUNNAT

aakkosjärjestyksessä nimen mukaan. -

Tähän kansioon kerään saamani sukuselvitykset eri seurakunnilta. Lisäksi laitan tähän kansioon myös itse käymäni ja tekemäni sukuselvitysten alkuperäiset muistiinpanot ko seurakunnan kohdalle.

Tätä kansiota pidän, että löydän alkuperäiset paperit jos on tarve tarkistaa joitain tietoja.

Olen hankkinut vihkosen, missä on eri seurakuntien osoitteet ja puhelinnumerot.

VALOKUVIA JA MUITA PAPEREITA.

Tästä kansiesta löytyy esim. valokuva esi-isästäni, joka on syntynyt 1836. Valokuva on otettu noin v 1880. Valokuvien lisäksi tästä kansiesta löytyy

- jos sukulaisistani on ollut maininta jossakin
- kirjassa olen ottanut siitä sivusta kopion
- jos joku lehti on rohjennut kirjoittaa sukulaisis-tani olen irroittanut lehtiartikkelin
- käyntikortteja
- vanhoja miksei myös nykyisiä kirjeitä
- luettelo mitä vanhoja suvun tavaroita kenelläkin on.

Tästä kansiesta aloitin sukuselvitykseni.

OSOITTEITA.

Olen aloittanut myös sukulaisten osoitteiden ja puhelin-numeroiden keräämisen, jos joskus saisisimme kihniölläiset yhteiseen sukujuhlaan.

PUHELINLUETTELO.

Olen hankkinut edellisen vihkosen rinnalle Vaasan läänin puhelinluettelon. Kun olen jossakin haarassa päässyt tähän-päivään saakka, otan yhteyttä muutamaan esille tulleetseen henkilöön löytäkseni innokkaan sukututkijan. Eipä vaan ole vielä tärpännyt.

Arkistoissa tuntuu aika aina loppuvan kesken tai arkistoihin kerkiää kovin harvoin, siksi olen järjestänyt tietoja niin, että voisin siirtää rutiinityötä mahdollisimman paljon kotiini.

Nämä tiedot olen ryhmitellyt seuraavanlaisiin kansioihin

RIPPIKIRJAT

Tutkiessani rippikirjoja (RK) pyydän valokopiot niistä sivuista mitkä ovat oleellisia sukututkimukselleni. Monasti joku kohta on kovin epäselvästi luettavissa, kotosalla asiaa voi tutkia ajan kanssa tai kopiota on helppo näyttää toisille tutkijoille ja voi pyytää tulkinta-apua.

Kopion kanssa on myös helppo hakea jokaisen siinä esiintyneen henkilön vanhemmat syntyneitten kirjasta. Merkitsen RK:n kopioon kunkin henkilön nimen kohdalle hänen vanhempansa, täten selviää usein kuinka rengit ja piit ovat sukua talon väelle.

Monasti otan itse kamerallani kuvan lukulaitteen näyttötaulusta. Tällöin laitan aluksi kameran jalustalle niskani taakse ja kameraan lankalaukaisijan, kun tulee mielenkiintoinen sivu otan kuvan. Negatiivit laitan kotona diaraameihin, jolloin kuvan voi heijastaa valkokankaalle, josta epäselviä asioita voi tarkastella.

Rippikirjoissa on harvoin sisällysluetteloita. Alkuperäisiä kirjoja katsellessa on joissain maakunta-arkistoissa jo moneen kirjaan saatu jälkeenpäin tehtyjä sisällysluetteloita. Mikrofilmejä katsellessa kovin harvoin tapaa sellaisia. Niistä seurakunnista mitä joudun paljon selailemaan olen itse laatinut seuraavalla sivulla olevan mallin mukaisesti sisällysluettelot.

SAY

Suomen asutuksen yleisluettelosta olen laatinut käsin kopioita muutamista sivuista.

KURIKAN RIPPIKIRJOJEN

sisällysluettelot eri vuosisarjoina

	1814-1820	1773-1779	1766-1773	1758-1764
Miedon	1. Taipalus	x	x	x
kylä	Taipalus			
	Koivisto	x		
	Koivula		x	x
	Lohiluoma	x	x	x
	Lohiluoma			
	Lohiluoma			
	Yli Lohikoski	x	x	x
	10. Yli Lohikoski	x		
	Yli Lohikoski			
	Ala Lohikoski			
	Ala Lohikoski			
	Torkkola	x	x	x
	Torkkola			
	Torkkola			
	Yli Grekola			
	Yli Grekola			
	Yli Grekola			
	Grekola	x	x	x
	20. Ladva Grekola	x		
	Ladva Grekola			
	Coukkari	x	x	x
	Coukkari			
	Laulaja	x	x	x
	Laulaja		x	
	Laulaja			
	Hakuri	x	x	x
	Yli Hakuri			
	Ala Hakuri			
	Ala Hakuri			
	30. Skyttälä	x	x	x
	Skyttälä			
	Rinda Kakkuri	x	x	x
	Rinda Kakkuri			
	Ladva Kakkuri			
	Ladva Kakkuri			
	Pirtola	x	x	x
	Pirtola			
	Tassila	x	x	x

TOISTEN TEKENÄT SUKUSELVITYKSET

Olen uhrannut paljon aikaa, että saisin käsiini valmista sukututkimusta, mikä koskee Etelä-Pohjanmaata. Tätä kansiota selaillessani olen usein löytänyt omaan sukupuhuni kuuluvia henkilöitä. Kerran löysin henkilön, mitä olin etsinyt jo pari vuotta.

KORTISTOT

Erilaisista kortistoista olisi suuri hyöty, mutta näiden kortistojen luominen vie paljon aikaa. Itse olen saanut aikaan kaksi kortistoa:

1. Teen sukulaisistani kortit, jotka järjestän syntymäajan mukaan. Täten löytyy helposti, onko henkilö esiintynyt muualla sukutaulussa eli löytyy sukulaisavioliitot. Jos selaan toisten sukuselvityksiä ja epäilen jotakuta sukulaisekseni syntymäajan mukaan on helppo paikallistaa henkilö.

Korttiin merkitsen ylös ko henkilön nimen ja alemaksi aviopuolison, lasten ja aviopuolison vanhempien nimet. Nimen lisäksi merkitsen syntymäajan ja -paikan sekä kuolinajan. Pahvin taakse merkitsen lähdeaineistot. Jokaisesta lapsesta teen myös oman kortin sekä aviopuolisosta. Jos perheessä on neljä lasta tulee tästä perheestä yhteensä kuusi korttia. Kun saisi tämän kortiston joskus ATK:lle, tänäpäivänä hinnat ovat vielä turhan korkealla.

2. Olen ostanut Ilmajoen, Jalasjärven ja Peräseinäjoen SSS-kopioiden filmit ja laittanut ne mikrofilmikortteille. Nämä kortit olen erotellut välipahveilla, joihin olen merkinnyt mitä tietoja ja miltä ajalta ko kortin takaa löytyy. Mikrofilmien lukulaitteena käytän valokuvien tekoon tarvittavaa suurennuskonetta tai kelloseppien käyttämää luuppia. Nämä filmit ja RK-kopiot yhdessä tekevät sukututkimuksen kotona suuremmassa mittakaavassa mahdolliseksi.

C - KASEITIT

Käydessäni vanhempien ja kaukaisten sukulaisten luona nauhoitan siellä käydyt keskustelut. Olen käynyt myös esi-

vanhempieni entisten naapureiden luona ja tallentanut heidän mietteitään esi-isistäni. Suosittelen. Katsellessani sellaista rippikirjaa, mistä haluan sisällysluettelon, luen tarvittavat tiedot nauhalle. Kotona kokoon tiedot edellä olleeseen muotoon. Toiset tutkijat tietysti ihmettelevät, että joko tuon hermot pettivät kun ryhtyi itsekseen puhumaan.

Sukututkijan pitäisi katsella muutakin kuin rippikirjoja tai kirkon historiakirjoja eli sukututkimus pitäisi saada "mahtumaan" muuhun tutkimukseen. Sukututkimustani olen yrittänyt laajentaa seuraavilla kansioilla:

SUKUTUTKIMUS

Kyseisen kansion sisältönä on sukututkimukseen liittyvät artikkelit ja kirjoitukset kuten

- tietoja valtion- ja maakunta-arkistoista
- tietoja sukunimistä
- nimiä ja osoitteita sukututkijoista
- kehiteltäviä ideoitani
- H:linnan sukututkimusnäyttelyn satoa
- luettelo sukututkimukseen liittyvistä kirjoista.

HISTORIAA

Historiaa tuskin opiskelee liikaa. Historian tuntemus auttaa tutkimuksissa ja saa helpommin sukututkimukseen "väriä" sen avulla. Olen päässyt vasta alkuun historian kansiossani, mistä löytyy

- ajankohdittain historiallisia tapahtumia, kuten tekniset keksinnöt, sodat, nälkävuodet jne
- lehtiartikkeleita vanhoista asioista ja esineistä
- erilaisten historian kirjojen luettelo.

Kouluaikanani "vihasin" historian vuosilukuja. Mitähän historian opettajani nyt tuumaisi, kun tietäisi harrastukseni.

KARTAT

"Kartta pitää tiellä" niin kuin sanotaan, pitänee paikkansa myös tässä harrastuksessa. Karttoja olen kerän-

nyt mm

- Etelä-Pohjanmaan maantiekartta
- kuntakartta
- vanhoja karttoja eri aloilta
 - läänninjakojen kehitys
 - kirkkopitäjät 1600
 - hallintopitäjät 1635
 - linnaläänit 1540
 - tuomiokuntien rajat 1839
 - Suomen kaupunkien perustamiset
 - Suomen alueellinen kehitys
 - Suomen läänit ja kaupungit 1700

Hyllyltäni löytyy myös kirjoja, jotka ovat tuttuja kaikille sukututkijoille. On hyllyssäni muutamassa kirjassa omaa sukuakin koskevaa tietoa.

Yksi kansio valitettavasti turpoaa jatkuvasti. Tämä kansio sisältää KÄSITTELEMÄTTÖMÄT ASIAT. Täytyy odottaa niitä pitkiä sateisia syysiltoja, joita ei valitettavasti ole neljään viime vuoteen ollut. Ei taida eläkepäivistäkään olla apua, kun tuntuu, että niillä, jotka ovat siirtyneet eläkkeelle vasta kiire on alkanut.

YHTEENVETO EDELLÄ OLLEESTA

Esivanhempieni ja Kihniän jälkeläisten tutkimiseksi olen aineistoni koonnut sisällöltään erilaisiin kansioihin.

1. Esivanhemmat olen jakanut neljään kansioon. Sisällysluettelona esipolvitaulu.
2. Jälkeläiset olen jakanut kolmeen kansioon, joissa runkona jälkipolvitaulu. Kaava jälkeläisten määrän laskemiseksi.

"Lähinnä olevia" sukulaisiani varten olen kerännyt laajempaa selvitystä seuraaviin kansioihin:

3. Sukuselvitykset järjestetty seurakunnittain.

4. Valokuvia ja muita mielenkiintoisia papereita sukulaisistani.
5. Osoite- ja puhelinnumerokirjanen sekä Vaasan läänin puhelinluettelo.

Kotona tehtävää sukututkimusta varten olen hankkinut tietoja seuraavasti:

6. Kopioita ja sisällysluetteloita rippikirjoista.
7. Kopioita SAY:sta.
8. Toisten tekemät sukuselvitykset Etelä-Pohjalaisista suvuista.
9. Tekemäni kortisto sukututkimuksessani esiin tulleista henkilöistä syntymäajan mukaisessa järjestyksessä.
10. SSS-filmejä mikrofilmikorteilla.
11. C-kasetteja haastatteluista ja rippikirjojen sisällysluetteloja.

Laajentaakseni sukututkimustani olen kerännyt seuraavalaisia kansioita:

12. Sukututkimusaineistoa.
13. Historiaa käsittelevä kansio.
14. Karttoja.

Muuta aineistoa

15. Käsittelemättömät paperit.
16. Kirjoja.